

คณะจาก กทม.

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราพูดเรื่อยๆ แล้วใครมีปัญหาเดียวถามนะ เวลาที่ไม่วัด มันเหมือนกับลูกเสือ ลูกเสือ ออกค่าย ลูกเสือออกค่ายไปค่อยไปฝึกใช่ไหม เวลาลูกเสือออกค่ายมันก็ต้องดำรงชีวิต เด็ดๆ ซอบ มาก แต่เวลามาปฏิบัติที่วัด มันหมุนกลับนะ โดยปกติเวลาเราบวชแล้ว แต่โบราณนะ พระจำ พรรษาอยู่กับที่ ออกพรรษาถ้าไม่เคลื่อนไหนนะ ชาวบ้านเขาเอนดีเลยละ พระพุทธเจ้าเป็นเจ้า อาวาสวัดไหน สมัยโบราณนะ พระบวชแล้วเขาจะออกวิเวก เพราะบวชแล้วมันต้องหา ประสบการณ์ เอาความจริง

เวลาพระบวชตอนผู้เฒ่า อย่างเราบวชตอนผู้เฒ่า พอบวชแล้วเป็นผู้เฒ่า บวชตอนอายุมาก ไปหาพระพุทธเจ้าเลย นี่บวชตอนผู้เฒ่า ให้กรรมฐานแล้วเข้าป่าเลย เพราะสมัยพุทธกาลไม่มีตำรา พระเจ้าตายไปแล้ว ๒๐๐ ปี สังคายนครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ ถึงมีพระไตรปิฎกขึ้นมา ฉะนั้น สมัยนั้นไม่มีตำรา จะศึกษาต้องศึกษาจากปาก ฉะนั้น พระเวลาจะศึกษาต้องไปศึกษากับครูบา อาจารย์ แล้วครูบาอาจารย์อย่างไปฐิตะๆ ลูกศิษย์เยอะมาก ๕๐๐-๖๐๐ พอไปกราบพระพุทธเจ้า “ไปฐิตะโบลานเปล่าเธอมาแล้วหรือ ไปฐิตะโบลานเปล่าเธอกลับแล้วหรือ” เพราะท่านจำได้เยอะ ท่านจำได้หมด แล้วสอนพระ ลูกศิษย์ตั้ง ๔๐๐-๕๐๐ ทีนี้พระพุทธเจ้าคงเห็นว่าครูบาอาจารย์ ทั้งหมด คงเห็นนิสัย เห็นจิตนิสัยว่าควรจะทำไฉน คือความจำเลยๆ

ทีนี้ไปฐิตะก็น้อยใจ เอ๊ะ! พระพุทธเจ้าไม่เคยชมเลย ทำประโยชน์กับศาสนานานนี้นะ เผยแผ่ขนาดนี้ พระพุทธเจ้าไม่เคยชมเลย พระพุทธเจ้าชมนะ ชมในสถานะหนึ่ง สถานะที่ว่าเผยแผ่ ทางวิชาการได้ แต่ตรงนี้คนมองไม่ออก แต่ถ้าไปฐิตะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมามันจะเป็นประโยชน์

ขนาดไหน กับขณะที่เป็นครูบาอาจารย์สอนทางวิชาการ กับเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาจะสอน
ได้ลึกซึ้งกว่าไหม

ถ้าพระพุทธเจ้าเล็งญาณแล้วว่ามีโอกาส แต่ถ้าไม่มีโอกาสนะ มีอยู่ ขณะที่มีโอกาส
หมายถึงว่า เตือน เตือนให้โง่เง่าเข้าใจ แบบว่าโง่เง่าเปล่า หมายถึงว่า โง่เง่าเปล่าๆ ยังไม่มี
ความจริงในหัวใจ จนน้อยใจ น้อยใจแล้วสละ สละเลย หนี หนีออกจากหมู่ไปปฏิบัติ เป็นพระ
อรหันต์

นี่เหตุผลของพระพุทธเจ้ามีนะ พระพุทธเจ้าเป็นศาสดา เป็นผู้เมตตามหาศาล จะไม่พูดว่า
ใครโดยไม่มีเหตุผล จะไม่ว่าใครโดยที่ไม่ได้ประโยชน์ ไม่ว่าจะหอก แต่พอว่าแล้ว คำว่า “ว่า”
หมายถึงคำว่าเตือนใจ ถ้าเตือนแล้ว ถ้าคนที่มีความสติได้พัฒนาจะเป็นประโยชน์มากเลย

แล้วมันมีอยู่ พระโมคคัลลานะ อยู่ในพระไตรปิฎกเหมือนกัน พระโมคคัลลานะน้อยใจ
พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าไปสอนเขาทั่วโลกทั่วแผ่นดินเลย แล้วมีโยมผู้หญิงอยู่หน้าวัดทำไมไม่
สอนเขา

พระพุทธเจ้าบอกว่าเขาไม่ฟัง แบบว่าเป็นวาสนาของเขา

พระโมคคัลลานะไม่เชื่อ พระพุทธเจ้าให้ทดสอบ พระโมคคัลลานะมีฤทธิ์นะ ไปเทศน์
ข้างหน้าก็หนี ไปเทศน์ข้างหลังก็หลบ พอหงายหน้าขึ้นก็ไปเทศน์บนฟานะ ก้มหน้าลงดิน ไม่เอา
คือไม่เอาบ๊ีบ คือคำพูด คือทางวิชาการ เราฟังแล้วมันไม่รับ มันต่อต้าน นี่คำว่า “ต่อต้าน”

แค่เรามาศรัทธา แค่ศรัทธา พอศรัทธาแล้วมาทำไม ศรัทธา ศรัทธาแก้กิเลสไม่ได้นะ แต่
ศรัทธาเป็นอริยทรัพย์ของปुरुชน ถ้าไม่มีศรัทธา เราจะค้นคว้าไหม เราไม่มีศรัทธาตัวนำ เราจะ
ศึกษาไหม เราจะแสวงหาไหม ศรัทธาตั้งให้มาวัด มาถึงวัดมาเจอครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์พูด
ธรรมะมันสะกิดใจเราไหม ถ้ามันสะกิดใจเรา

หลวงตาท่านพูดบ่อย ท่านบอกให้เราตั้งใจท้อถามตัวเองว่า ชีวิตนี้เกิดมาทำไม ชีวิตนี้มี
เพื่ออะไร พอเราคิดอย่างนั้นบ๊ีบมันจะหาเหตุผล มันจะหาเหตุผล ชีวิตนี้มาทำไม ก็เห็น ทุกคนก็
เห็น คนเกิดแล้วคนตาย คนเกิดคนตายมันสิ้นชีวิตของเขาหมดค่าใช้ไหม แต่เราเกิดมา เราเกิด
มาแล้วเรามีสติสัมปชัญญะ เพราะอะไร เพราะพระพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายทิทธตะไปเที่ยวสวน

เพราะว่าพอเกิดมาแล้ว กภาพเทวิลเป็นเพื่อนกับพระเจ้าสุทโธทนะ ก็มาขอคู ก็เป็นเพื่อนกัน ก็เอาลูกออกจากเปลเอามาให้ดูไง

โอ้! พระพุทธเจ้าแน่นอนเลย เพราะกภาพเทวิลเขาเป็นพราหมณ์ เขาคุลัถณะ พระพุทธเจ้าแน่นอนเลย ทั้งดีใจทั้งเสียใจ ดีใจมากเลย เพราะเขาเข้าสมบัติ ๘ ได้กภาพเทวิลเขานักบวช เขาไปนอนบนพรหมได้นะ มนุษย์นอนบนพรหมได้ แต่เขามีกำลังขนาดนี้ คือทางกำลังเขามาก จิตเขามีกำลังมาก แต่เขาไม่มีปัญญา เขาไม่มีวิชาการอันนี้

ทีนี้พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ตรัสรู้ธรรม ตรัสรู้อะไร ตรัสรู้อริยสัจ อริยสัจ มรรค ๘ มันเป็นอย่างนี้ นี่กภาพเทวิลไม่มีตรงนี้ ต่อให้มีพลังงานขนาดไหนแต่ก็ไม่มี ทั้งดีใจที่ว่าจะมีคนมาบอกเราแล้ว แล้วก็เสียใจร้องไห้ด้วย เสียใจเพราะอะไร เพราะพระพุทธเจ้ากว่าจะออกบวช กว่าจะออกบวชอีก ๖ ปี เขาต้องตายก่อน เขารู้กำหนดวันตายเขาเลย ทั้งดีใจทั้งเสียใจ

พราหมณ์ทั้งหมดมาพยากรณ์ใช่ไหม พระพุทธเจ้าถ้าออกบวชจะเป็นศาสดา ถ้าไม่ออกบวชจะเป็นจักรพรรดิ พ่อแม่คนไหนบ้างไม่อยากจะลูกเป็นจักรพรรดิ ก็อยาก ก็ทะนุถนอมไว้ ไม่เคยเห็นนะ ไม่เคยเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย นางสนมพอแก่ เอาออก ไม่เคยเห็น

พอไปป่าไป เทียวสวน ยมทูตมาทำให้เห็นนะ เห็นคนเกิด คนแก่ ตอนแรกเห็นเด็กก่อน เอ๊ะ! มีเด็ก เด็กเป็นอย่างนี้ นี่อะไร ถาม นี่เด็ก เห็นคนแก่ นี่อะไร นี่คนแก่ แล้วนี่คนตาย แล้วไปเห็นสมณะ ของแก่นี่นะ เจ้าชายสิทธัตถะคิดมุกกลับ ในเมื่อมีเกิดต้องมีไม่เกิด มีตายต้องมีไม่ตาย มีแก่ต้องมีไม่แก่

ร่างกายแก่โดยสภาพ เราต้องแก่โดยสภาพ ต้องตายโดยธรรมชาติ แต่หัวใจมันคงที่ได้ นั่นเพราะว่าปฏิบัติในศาสนาเรา นิพพานคือจิตนี้มันไม่เคลื่อนไหวอีกแล้ว มันจบสิ้นกระบวนการของมัน แต่มันมีของมันอยู่ นี่ไง มันคิดตรงข้ามไป พอคิดตรงข้ามมันก็แสวงหา ทีนี้การแสวงหาเพราะท่านสร้างสร้างบุญญาธิการมามาก

โธ่! เราเทศน์บ่อยนะ เวลาเจ้าชายสิทธัตถะไปเรียนกับอาหารดาบส อย่างพวกเราไปเจอครูบาอาจารย์ที่มีชื่อเสียง แล้วการันตียกย่องเรา เราจะหลงไหม เจ้าชายสิทธัตถะไปฝึกกับอาหารดาบส อาหารดาบสบอกว่า “เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เสมอเรา เป็นอาจารย์เหมือนเรา สอนลูกศิษย์ลูกหาได้”

เจ้าชายสิทธัตถะไม่ฟัง บอกไม่ใช่ ยังทุกข์อยู่ ยังทุกข์อยู่ ไม่เอา ทั้งๆ ที่อาจารย์การ์ตูนนี้ะ ยกย่องด้วย ให้มีความรู้เท่าเรา สอนลูกศิษย์ได้ ถ้าเป็นพวกเรานะ โอ้โฮ! ก็นลอยฟ้าเลย เอาๆ เราก็ดิตอยู่นั่นนะ

แล้วย้อนกลับมาปฏิบัติในสมัยปัจจุบัน ที่เขาปฏิบัติกันอยู่ ได้ทบทวนตัวเองบ้างไหม ได้เข้ามาดูข้อเท็จจริงบ้างไหม มันจริงหรือไม่จริง เจ้าสิทธัตถะไม่ยอมรับนะ ใครจะยกย่องอะไรก็ไม่เอา แล้วไปศึกษากับลัทธิต่างๆ ศาสนาต่างๆ ไปหมดแล้ว

แล้วย้อนกลับมาสมัยเรา สมัยเรากับสมัยหลวงปู่มั่น เขาจะบอกว่าที่นั่นดี ที่นี้ดีนะ เราไม่เชื่อเลย เพราะเราศึกษามา หลวงปู่มั่นตอนท่านแสวงหา ท่านไปทั่ว เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พม่า ก็ไป ไปหมดเลย แล้วอย่างเช่นครูบาอาจารย์ หลวงปู่ลีท่านเดินไปอินเดีย ท่านเดินตรวจสอบหมด สมัยเรา อย่างเรา เราอยากปฏิบัติกันมาก แล้วเราไม่มีครูบาอาจารย์ เปิดตำรามายิ่งอ่านก็ยิ่งงง ยิ่งงก ก็ยิ่งอ่าน ยิ่งอ่านก็ยิ่งไม่เข้าใจ ก็แสวงหา ไปมาทั่ว

วุฒิภาวะของหลวงปู่มั่น เพราะท่านพูด ท่านเล่าให้หลวงตาฟังว่า อดีตชาติท่านปรารถนา เป็นพระพุทธเจ้าเหมือนกัน คนที่ปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าได้สร้างบุญกุศลมามาก พอสร้างบุญกุศลมามากมันก็เกิดปฏิภณ ไหวพริบ ปัญญาที่เกิดมา เกิดจากการภาวนา เกิดจากการสะสม คุณเล็ก คุณเขาวนปัญญาของคนแต่ละคนไม่เหมือนกันเพราะอะไร เพราะพื้นฐานที่สร้างขึ้นมามีต่างกันนี้แหละ แล้วขนาดที่ว่าหลวงปู่มั่นท่านเช็ดให้เราหมดแล้ว แล้วเราทำไมต้องไปค้นคว้าใหม่

เราคิด อืม! ทำไมพวกเราไม่มีมุมมองอย่างนี้ ไม่มีความคิดอย่างนี้เนาะ ถ้ามีความคิดอย่างนี้ แล้วพออย่างนี้ปฏิบัติ เมื่อวานเขามาถาม เด็กมาปฏิบัติที่นี่ “โอ้โฮ! หลวงพ่อ พุทโธไม่ได้เรื่องเลย ทำมาแทบกระอักเลย”

แต่เดิมเขาปฏิบัติจุดกันมาสบายๆ ใจ แล้วญาติพี่น้องเขาก็ชวนมาที่นี่ เรบอกเราสงสารมากนะ เพราะการเรากำหนดอะไรให้มันสบาย เราคิด ดุสิต เราศึกษาหรือเราศึกษาธรรมะ มันก็ยังสบายใจได้ คำว่า “สบายๆ” ใครสบายละ แต่ถ้ากำหนดพุทโธๆ นี่นะ กว่าจิตมันจะเป็นสมาธิ มันยาก แต่ถ้ามันยาก คือมันเป็นข้อเท็จจริง คือถ้ามันเป็นมันก็เป็นจริงๆ คีล สมาธิ ปัญญา ถ้าสมาธิมันก็มีสมาธิจริงๆ ใจใหม่ ถ้ามีสมาธิจริงๆ ขึ้นมา

ชีวิตนี้คืออะไร ทุกคนคิด ชีวิตนี้คืออะไร พอมันเป็นสมาธิ อืม! ชีวิตเป็นของตัวเองหรือ อืม!
คือพลังงานตัวนี้ไง ทั้งๆ ที่เป็นสมาธิเฉยๆ ยังไม่ได้มีปัญหาเลยนะ

ทีนี้พอเขามา สมาธิเป็นอย่างไร

“ว่างๆ ว่างๆ”

คือเขาพูดไม่ถูก เขาไม่เห็น เขาไม่เห็น เขาไม่รู้ เขาไม่เคยว่า แต่ในเมื่อวัฒนธรรมของพวก
เราใช้ใหม่ ในศาสนาพุทธ พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวาง สอนให้ว่าง โยมเข้ามาเลย ทุกคนพูด
อย่างนี้หมดนะ “โออย่างนี้เราไม่ต่างกัน เพราะมันเป็นความเห็นของเขา “เราก็คือคนดีแล้ว เราก็คือ
มีความสุขแล้ว ทำไมเราต้องไปวัด” แต่เวลาเงินนะ อยากได้เยอะๆ เงินกองเล็กไม่เอา อยากเอาเงิน
กองใหญ่ “โอันี้ก็เหมือนกัน อย่างนั้นก็เอาเงิน ๕ บาทก็พอ ไม่ต้องเอาเงินอีกแล้ว เพราะเรามีเงิน
แล้ว แต่ก็ไม่ได้เอา จะเอาเงินเยอะๆ บุญกุศล ชีวิตเราก็คือเหมือนกัน

“ชีวิตนี้ดีแล้ว ดีแล้ว ทุกอย่างสบายแล้ว ยิ่งปฏิบัติ พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวาง ก็ปล่อย
วางหมดแล้ว”

ก็ปล่อยวางแบบว่าปฏิเสธไง ปล่อยวาง กลัวจะต้องไปทำอีกไง ปล่อยวางแล้วจะไปหาอีก
ไง ปล่อยวางแบบนี้ ปล่อยวาง นี่ไง พระพุทธเจ้าสอน ปล่อยวาง ปล่อยให้ว่าง แต่ปล่อยวางหรือ
ว่างแบบเศรษฐีมหาเศรษฐีแล้วสละมันได้ คือก่อนเราจะปล่อยวาง เราต้องรู้ก่อนใช้ไหมว่าเรามี
เราถึงจะปล่อย “โอันี้เอาอะไรไปวางล่ะ วางอะไร แล้วปล่อยอะไร ไม่ได้ปล่อยอะไรเลย แล้วก็ไม่
ไม่ได้วางอะไรเลย แล้วบอกว่างๆ ว่างๆ แล้วบอก นี่ไง ถูกต้องตามศาสนาพุทธ พระพุทธเจ้าสอนอย่าง
นี้...มันคลุมเข้าความเห็นตัวเองหมดเลย แล้วก็ทำอะไรเลย

แล้วใครไปถามก็ “ทำอย่างนี้แล้วว่าง ทำอย่างนี้แล้วว่าง” เดียวนี้ละ ๕๕ เปอร์เซ็นต์ ชาว
พุทธเป็นอย่างนี้หมดเลย

เราคิดนะ คูสิ คูอย่างสมัยสหชาติ เกิดรวมสมัยกับพระพุทธเจ้าต้องสร้างนะ พระพุทธเจ้า
ปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ นางพิมพา ตอนพระพุทธเจ้าปรารถนา นางพิมพาขอธิฐานไปร่วม
เลย พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตรปรารถนาเป็นอัครสาวก ทุกคนที่มาเขาปรารถนาแล้วเขาทำ
ของเขามา

นี่ไง ในพระไตรปิฎก พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะมา พระอัสสชิไปเทศน์สอนได้ โสคาบัน จะมาบวช พระพุทธเจ้าพูดตั้งแต่ยังไม่ได้บวชเลย “อัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวาเรา มาแล้ว” แล้วก็มาขอบวช บวชแล้วพระพุทธเจ้าสอนจนเป็นพระอรหันต์ พอเป็นพระอรหันต์แล้ว แต่งตั้งให้เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวา

สังกมสงฆ์ สังคมชาวพุทธในสมัยนั้นนิพนธ์ว่าพระพุทธเจ้าลำเอียง ถ้าจะตั้งอัครสาวกต้อง ตั้งพระปัจจุวัคคีย์ลี ต้องตั้งพระอัญญาโกณฑัญญะ พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรกของ โลก

พระพุทธเจ้าบอกไม่ใช่ เราตั้งตามเนื้อผ้า เราตั้งตามข้อเท็จจริงเพราะเป็นสมบัติของเขา เขาปรารถนา เขาสร้างมา คือเขาปรารถนาเป็นอัครสาวก เขาต้องสร้างบุญญาธิการมามาก คือว่า มันต้องมีเหตุมีผลมา แล้วพอเป็นแล้วก็ตั้งตามนั้น นี่คำว่า “สหชาติ” การเกิดร่วมกับพระพุทธเจ้า การเกิดร่วมเป็นสหชาติ มันต้องสร้างบุญญาธิการมาเหมือนกันนะ แล้วพวกเรา เราสร้างมา สร้าง มา หมายถึงว่า เราเกิดมาแล้วเราเจอธรรมะ เราเจอพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ต่อไปจะเจอพระ พุทธ พระธรรม แล้วพระสงฆ์เป็นอย่างไรรู้ก็ยังไม่รู้ ต่อไปเรื่อยๆ เพราะสังกม มันไม่เชื่อที่ไหน มัน ไม่เชื่อเพราะมันพิสูจน์กันไม่ได้ พอพิสูจน์ไม่ได้ปั๊บ แล้วศาสนาคืออะไร

นามธรรม ทุกคนพูดบ่อยนะ ทุกคนบอกว่าพระสอนให้ทำบุญๆ แล้วถ้าพระเป็นคนรับ แล้วทำไมพระสอนให้ทำบุญๆ

เวลาคนมันคิดแบบวิทยาศาสตร์ไง ทีนี้เพราะเราเคยอยู่ในวงการ มีพระพูดอย่างนี้บ่อย เรา บอกไม่ใช่ คำว่า “ให้เขาทำบุญ” มันเริ่มต้นการสอน มันก็สอนเรื่องการเสียสละทาน สัต ภาวนา การทำบุญของเขาก็คือการเสียสละทานของเขา ถ้าเขาเสียสละของเขา แล้วพระได้อะไรล่ะ พระ ได้อะไร เพราะความเชื่อถือ พระได้สร้างมาจนบารมีธรรม

พระบางองค์คนไม่เชื่อถือนะ ถ้าพระบางองค์เขาเชื่อถือ เขาเชื่อถือมา โยมสละมามาก ขนาดไหนนะ ถ้าพระองค์นั้นไม่มีวุฒิภาวะนะ พระองค์นั้นตาย โยมบวชตายเพราะลาภ มีลาภ มี สักการะ มันฆ่าคนคนนั้น มันฆ่าใจดวงนั้น

แต่ถ้ามันมีหลักมีเกณฑ์นะ สิ่งที่ได้มามันเป็นสมบัติของโลก มันเสียสละมา คุณิ คุณอย่างครู บาอาจารย์ หลวงตาท่านหาให้กับโลก แต่ถ้าเป็นโฆฆบวช เราพูดบ่อย ของที่ได้มา ของนี้มีคุณค่า

ใหม่ มีคุณค่าทั้งนั้นนะ แล้วทำไมเขาต้องเสียดสละ เพราะเขาเห็น เห็นสมบัติที่ดีกว่านั้น เห็นสมบัติเสียดสละออกไป เสียดสละไป เราสบายใจใหม่ บุญกุศลคือความสุขในครอบครัวเรายิ้มแย้มแจ่มใส บุญกุศลไม่ใช่ตัวเลขมากตัวเลขน้อย ถ้าตัวเลขมากนะ ธนาการชาติมีบุญที่สุด เพราะตัวเลขมันอยู่ที่นั่นหมด เราไปเข้าใจว่าบุญคือตัวเลขในบัญชีเราเยอะๆ

บุญนะ มีตัวเลขในบัญชีเยอะๆ นะ แล้วในครอบครัวเรามีความทุกข์ มันจะเอาบุญมาจากไหน ตัวเลขมันเยอะ แต่ทุกข์ มันจะเอาบุญอะไรมา มีมากมีน้อยไม่สำคัญ เพราะคนเกิดมาสิทธิเท่ากัน เราเป็นธรรมทายาท เราเกิดมาเป็นธรรมทายาท เป็นญาติกันโดยธรรม คือมี ๑ ปาก และ ๑ ท้องเท่ากันหมดเลย ทุกคนเกิดมาทุกข์ยาก สุข เหมือนกันหมดเลย คนเกิดมา คนมั่งมีศรีสุข คนทุกข์คนเข็ญใจมันต่างกันตรงไหน มันต่างกันตรงไหน มีปาก มีท้องเหมือนกัน เกลียด ทุกข์ ออยากมีความสุขเหมือนกัน คนกับคนมันต่างกันตรงไหน แต่เราเข้าใจกันว่าถ้ามีบุญต้องมีมาก

มีมาก มีทุกข์ มีทุกข์ มีไปทำไม แต่เพราะด้วยความเห็นผิด แต่ถ้าเรามีพอสสมควรของเรา เพราะเราทำบุญมานะ บุญคืออะไรรู้ไหม บุญคือโอกาสไง เราทำธุรกิจ เราทำการค้าของเรา มันมีประสบความสำเร็จเป็นโอกาสของเรา จังหวะและโอกาส นี่คืออำนาจวาสนา บางคนคิดนี้ไ้ปรต์มากเลย ทำอะไรไปไม่ประสบความสำเร็จเลย เพราะคิดก่อนการตลาด คิดก่อนเขา แต่ถ้าคนจังหวะมันพอดี คิดพอดี มันสมมูลไปหมด ทำอะไรมันจะดีไปหมดเลย แต่จะดีขนาดไหนมันเป็นดีโลกๆ มันก็ทุกข์

เราอยู่นี่นะ มีหลายคนมาปรับทุกข์ สร้างธุรกิจมาแล้วไม่มีลูกค้า ลูกไปอยู่เมืองนอกหมด ทุกข์มาก สร้างธุรกิจมาแล้วไม่มีใครรับต่อ ทุกข์จริงๆ นะ เราเห็นแล้ว คนทุกข์เพราะแสวงหากี่เยอะ คนมีแล้วไม่มีใครดูแลต่อก็ทุกข์ ทุกข์ทั้งนั้นนะ ลูกไปอยู่เมืองนอกหมดเลย ไม่ยอมกลับ แล้วทำอะไร ขอร้องให้ลูกกลับ ขอร้องอย่างไร ลูกมันก็ไม่กลับ ทุกข์ใหม่ มีไปหมดทุกอย่างเลย มีเยอะแยะไปหมดเลย แต่ไม่รู้จะให้ใคร กลัวอีก ทุกข์อีก

เราจะบอกว่าข้างนอกกับข้างใน ถ้าข้างในแล้วมันเป็นเรื่องของเรานะ การเสียดสละ การเสียดสละทาน ถ้าเราไม่เสียดสละ เพราะในสมัยพุทธกาล พระอรหันต์นะ พระสืวลีรายนมาก เพราะในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าบอกว่าเวลาทำบุญท่านจะเป็นหัวหน้า แล้วท่านทำงานมีชื่อเสียง ใครทำที่ไหนจะเชิญมาเป็นประธานๆ คือเป็นหัวหน้าเสียดสละ เวลาถึงที่สุดแล้วพอเป็นพระอรหันต์นะไปที่ไหนนะ ลากตักการะเยอะไปหมดเลย

พระอรหันต์องค์หนึ่ง หลวงตาพูดถึงบ่อย กินข้าวไม่เคยอึมนะ บิณฑบาตไม่มี เขาใส่มาเต็มบาตร พอเริ่มฉันมันก็หายไปเอง จนมันรำลือ พระสารีบุตรไม่เชื่อ พระสารีบุตรไปเยี่ยม บอก “เป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือ” ไปถาม

“จริง”

“อ้าว! อย่างนั้นวันนี้เธอฉันให้ดินะ บิณฑบาตมา”

พระสารีบุตรจับขอบบาตรไว้อย่างนี้ ถ้าพระสารีบุตรปล่อย ข้าวจะหายไปเลย พระสารีบุตรต้องจับขอบบาตรไว้อย่างนี้แล้วให้ฉัน

โยมฟังนะ คนที่เกิดมา ไม่เคยกินข้าวอึมแม่แต่เมื่อเดียว ทุกข์ไหม มันอึมไม่ได้ มันจะหายไปเอง ทีนี้พระสารีบุตรจับไว้ ข้าวมันก็ยังอยู่ เพราะบุญของพระสารีบุตร เขาฉันข้าวจนอึมนะ มือนั้นมือสุดท้าย แล้วก็ดับขันธคืนนั้นเลย

แต่ในประวัตินะ ไปถามพระพุทธเจ้า ทำไมเป็นอย่างนี้

พระพุทธเจ้ามีญาณ อนาคตังสญาณ จะรู้ไปหมด นี่เป็นเศรษฐี เคยเป็นเศรษฐี เวลาข้าวมันตก มดมันมากาบข้าวไปในรังมัน เศรษฐีคนนี้จะเอาเสียมไปขุดเอาเมล็ดข้าวที่นั่นคืน ข้าวของกุนาคนนั้นนะ แต่เพราะเขาก็สร้างบุญญานิยามเหมือนกัน เพราะคำว่า “เป็นพระอรหันต์” มันต้องมีพื้นฐาน ภาสวะ พละ อินทรีย์ ๔ พละ สังเกตได้ไหมเวลาเขาพูดอะไร เราจะเข้าใจไม่เข้าใจ แล้วมุมมองของเรา ปฏิภาณ พระอรหันต์ปฏิสัมภิตาจะแตกต่างกัน พระอรหันต์ก็ประเภทๆ พระอรหันต์ก็ไม่เท่ากัน เราถึงบอกใจว่าพระอรหันต์ล้านองค์ก็ล้านอย่าง เพราะพระอรหันต์หรือพระโสดาบันแต่ละชั้นตอนจะเป็น มันเหมือนเราทำวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ซ้อนกันได้ไหม วิทยานิพนธ์ซ้อนกันไม่ได้ ความรู้ของพระอรหันต์จะไม่เหมือนกัน ทั้งๆ ที่นะ หลวงปู่ชอบ หลวงปู่คำดี หลวงปู่เจี๊ยะ พวกนี้พิจารณากายเหมือนกัน แต่ขณะที่สำเร็จไม่เหมือนกัน เพราะอะไร

ด้วยความสงสัย เราก็ไปถามอาจารย์ว่า อาจารย์ครับ แนะนำผมว่าพิจารณาอย่างนั้นๆ เพราะอาจารย์แนะนำมา เราก็อันนั้นเป็นตัวตั้ง เป็นโจทย์ แล้วเราพิจารณาตามนั้น เห็นไหม มัน เป็นโจทย์ของอาจารย์ ไม่ใช่ของเรา มันไม่คู่คี่มันไม่ชำระของเรา แต่ถ้าเราตั้งกาย อาจารย์สอนมา เราก็ตั้งกายไว้ แล้วเราพิจารณาไปเป็นไปตามข้อเท็จจริง เพราะการพิจารณาไปมันจะแปร

สภาพของมัน ถ้าพวกที่เป็นเจโตวิมุตตินะ ตั้งกายไว้ มันเหมือนเราตั้งภาพไว้ แล้วภาพนั้นมันย่อยสลาย มันแปรสภาพ พอแปรสภาพ เกิดความมหัศจรรย์ใหม่

สิ่งที่เราเกิดภาพ เพราะภาพมันเห็นจริง การเห็นจริงมันจะสะท้อนใจมาก การเห็นกายนะ การพิจารณา ถ้าคนไม่มีสติปัญญา ๔ คือจิตไม่สงบ พุดไม่ถูกหรือ พุดไม่ถูก โยมเห็นเราไหม เห็น ทุกคนก็เห็นเรา แล้วเป็นอะไรบ้างล่ะ เห็นแล้วเห็นใจเราไหมล่ะ ไม่เห็น

แต่ถ้ามันเห็นจริง มันเห็นจากข้างในนะ พอเห็นปั๊บ มันสะท้อนหัวใจมาก มันเป็น ไคโนเสาร์ คนเราเดินไปแล้วไปเจอไคโนเสาร์ เราจะตื่นตื่นขนาดไหน เหมือนกัน ถ้าจิตไปเห็น กายโดยข้อเท็จจริงนะ มันจะผงะ เพราะมันเป็นสิ่งที่ฝังลึกอยู่ในใจเรา

แปรสภาพ แปรสภาพคืออะไร คือไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์ญาณ เห็นใหม่ มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไปโดยธรรมชาติของมัน สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา แต่เราทำกันไม่เป็น ทั้งๆ ที่เราอยู่ในวังวนของมัน ความคิดเราก็เป็นอย่างนี้ จิตเราก็เป็นอย่างนี้ ร่างกายเราก็เป็น ทุกอย่างอยู่ ใต้กฎของไตรลักษณ์หมดเลย นี่ไง คำว่า “เป็นธรรมชาติ” แล้วได้อะไร เพราะไม่มีจิตเห็น ไม่มี จิต วิปัสสนา จิตคืออะไร จิตคือทำอะไร

ถ้าจิตเห็นวิปัสสนานะ จะไม่พุดกันพล่อยๆ อย่างนั้น พุดกันพล่อยๆ พุดกันเหมือนปิดสวาท ออกไป “วิปัสสนากาย เจอกาย” นกแก้วนกขุนทอง มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้

ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง มันจะเป็นข้อเท็จจริง ถึงว่า เวลาครูบาอาจารย์ท่านพุด ผู้รู้มีอยู่นะ ผู้รู้ มีอยู่ ผู้รู้จริงเห็นจริงมีอยู่

คำพุดออกมาเป็นความจริง เป็นความจริง ย้อนกลับมาที่ว่ากำหนดพุทโธแล้วมันยาก มันยากเพราะอะไร เพราะมันเป็นข้อเท็จจริง เหมือนเรา เราไปดูงานกัน โอ๊ย! ทุกคนประสบความสำเร็จหมดเลย แต่เราลองทำจริงๆ สิ เราจะมีความสำเร็จอย่างนั้นไหม ภวานาก็เหมือนกัน กำหนดพุทโธก็เหมือนกัน ว่ายากไหม ยาก

เวลาเขามาพุดนะ มันอย่างนี้ มันเป็นที่ว่าเวลาเรามาทำข้อเท็จจริงมันยาก มันก็ลำบาก แต่เวลาเราไปทำสิ่งที่มันเป็นของข้างเคียงคู่เคียง มันทำง่าย แล้วเป็นความจริงใหม่ล่ะ เดียวนี้สินคำที่มีอยู่เขาทำเลียนแบบ เขาทำสวดยกว่าเรา ดึกว่าเราอีก แต่คุณภาพสู้เราไม่ได้ การปฏิบัติก็เหมือนกัน ของจริง เราทำเองยาก มันยาก มันยากตรงนี้ แต่มันไม่พ้นวิสัย

ฉะนั้น เวลาคนเกิดมา เวลาให้กำลังใจกันนะ มีหัวใจ มีความรู้สึก มันสามารถสัมผัสธรรมได้ เรามีโอกาส แต่ถ้าทำนะ มันเอาชนะตนเอง นั่งสมาธิเอาความสงบ มันต้องชนะตนเอง ปัญญา เวลาเกิดมันเกิดอย่างไร แล้วถ้าปัญญามันเกิด พุคนี้ฟุ้งออก ถ้าเป็นปัญญาจริงๆ นะ มันไม่เป็นอย่างที่เขาพูด ถ้าพูดก็เหมือนกับทางวิชาการเขาคุยกัน มันก็มีอยู่ทั่วไป เพราะเรามีหลักการอย่างนี้

ฉะนั้น เวลาทางวิชาการมาหาเราเยอะมาก พอเยอะมาก เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะเขาคอกเตอร์ทั้งนั้นนะ คอกเตอร์เยอะมาก พอคอกเตอร์ เขามีอาชีพเขาแล้ว เขาก็อยากจะฟันทุกซ์เหมือนกัน เวลาเขาจะศึกษาปั๊ เขามาหาเราเลย “หลวงพ่อดีวี่นี่นะ พุทฺโธเขาไม่ใช้กันแล้ว เขาใช้ปัญญาเลยละ เขาใช้ปัญญา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา”

เราถามกลับนะ พวกมึงจบคอกเตอร์มา มึงไปเรียนกันมาจากที่ไหน ส่วนใหญ่แล้วไปเรียนมาจากยุโรป สมัยก่อนนั้น เดียวนี้ศาสนามันเผยแผ่ไป สมัยก่อนทางโน้นเขามีศาสนาพุทธใหม่

ไม่มี

เขาไม่มีพระพุทธเจ้าใช้ใหม่ เขาไม่มีพระพุทธเจ้า ไม่มีศาสนาพุทธ เอ็งยังศึกษากันมาได้เลย พระพุทธเจ้าไม่ปรารถนาปัญญาอย่างนี้ ปัญญาอย่างนี้เป็นวิชาชีพ เป็นโลกียปัญญา แก้กิเลส ไม่ได้ลั่นเปอร์เซ็นต์ แล้วพระพุทธเจ้าปรารถนาปัญญาอะไร พระพุทธเจ้าปรารถนาโลกุตตรปัญญา

โลกียปัญญา โลกุตตรปัญญา เส้นแบ่งของมันคือสมาธิ ถ้าไม่มีสมาธิ คิดโดยเรา สมาธินี้ นะ ตัวสมาธิมันจะกดตัวตนของเราลงไป ถ้ามีตัวตนของเรา เป็นสมาธิไม่ได้ เพราะตัวตนของมันกล้า ความรับรู้มันกล้า พุทฺโธๆ พุทฺโธคือการกดตัวตนเราลง

สมาธิคือสากล จะลัทธิศาสนาใด สมาธิก็คือสมาธิ แต่มันมีมิจฉาสมาธิกับสัมมาสมาธิ สมาธิในพระพุทธศาสนา มีสติ เห็นไหม สติ สมาธิ ปัญญา คำว่า “มี” สติ ถ้าเรามีสติ โดยปกติ ปาณาติปาตา ไม่เบียดเบียน ไม่ทำลายใคร เวลาเป็นสมาธิขึ้นมาเราก็อะไรเขาไม่ได้

แต่ถ้าเราไม่มีสติ เป็นสมาธิได้ใหม่ พอทำสมาธิเข้ามาแล้วก็ทำคุณไสย เขาทำลายครอบครัวคนอื่น เขาทำความเสียหาย กำลังของสมาธินะ โจรมันจะปล้นมันก็ต้องมีสมาธิ เพราะมันต้องวางแผนของมัน

ทีนี้ถ้ามีศีล ศีล สมาธิ ตัวสมาธิเป็นตัวแบ่งว่าโลกีย์ปัญญา ถ้าไม่มีสมาธิ คิดโดยเรา ตัวตนเรา ยิ่งเราศึกษามาก ตัวตนเราจะมีควมรู้มาก เราจะยึดมั่นถือมั่นเรามาก เราจะคิดโดยเรา เราคิดขนาดไหนก็ตัวเองคิดว่าเป็นปัญญา

แต่ถ้าพูดถึงนะ พอเรากำหนดพุทโธฯฯ มันจะลง ถ้าพุทโธพยายามเอาลง ถ้าเอาลงไม่ได้เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ฉะนั้น ปัญญาที่เขาบอกเป็นปัญญาฯ ก็นั่นะ อย่างสูงสุดคือปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาที่เขาใช้กันคือปัญญาใคร่ครวญ ปัญญาพิจารณา แล้วมันจะปล่อยมาเป็นการปลดปล่อย ปลดล็อกความคิดให้มันคิดว่าง เป็นปัญญาอบรมสมาธิ แต่เพราะเขาขาดสติ เขาขาดหลักการ มันเลยไม่มีหลักการ พอขาดสติ ขาดตัวตน มันเป็นสมาธิเลยเป็นสมาธิที่ไม่มีเจ้าของ คือความว่างที่ไม่รับรู้ ความว่างที่ควบคุมไม่ได้ ความว่างที่เหมือนอากาศว่าง

นี่ไง พอเป็นอากาศว่างมันเป็นมิจฉา มิจฉา เหมือนกับเงินของเราเป็นเงินปลอม เราใช้ในท้องตลาดได้ไหม ถ้าเงินเราเป็นเงินจริง เท่าไรเราก็ใช้ในท้องตลาดได้ ถ้าเป็นสมาธิจริง มันมีกำลังของมัน มันเป็นประโยชน์ของมัน

เพราะเขาปฏิบัติตัวนี้ไง เขาปฏิบัติตัวสมาธิ เขาเลยไม่เข้ามา มันเหมือนกับบนถนน มันตกทางซ้ายและทางขวา เห็นไหม นี่ไง โลกีย์ปัญญา โลกุตตรปัญญา แบ่งแยกด้วยสมาธิ ทีนี้ตัวสมาธิมันเป็นตัวกดให้เราลง ทีนี้พอจะกดให้ลง เราเข้าใจ เราเห็นผลว่าสมาธิเป็นความดี เราอยากได้สมาธิกัน เลยไม่ได้ ไม่ได้เพราะความอยากมันกระตุ้น เราอยากใช้ไหม ตัวตนเรามีใช้ไหม ความอยากกระตุ้นตัวตนเรา ทุกอย่างกระตุ้นขึ้นมาแล้วมันจะลงได้อย่างไร

เราก็ตั้งสติไว้ กำหนดไว้ ทำของเราโดยที่ให้เป็นโดยธรรมชาติของมัน เพราะมันจะเป็นได้ เพราะในเมื่อเรากำหนดพุทโธ หรือเราใช้ปัญญาแล้ว มันไม่ได้ผล มันทุกข์มันยาก ถ้ามันทุกข์มันยาก เรามีสติ สติเราต้องการอยู่ ตรงนี้มันจะย้อนกลับมา มาเปรียบเทียบไง เราไม่ได้เพราะอย่างนี้ๆ เรามีครูบาอาจารย์คอยแนะๆ

แล้วพอไม่มีตัวตน มันเป็นสังขารของมัน มันก็จะรวมลงที่หนึ่ง พอรวมลงที่หนึ่ง เราก็เห็นผลของมัน เราก็อยากได้อีกแล้ว มันทำอยู่อย่างนี้หลายทีจนกว่าเราจะมีควมชำนาญ เขาเรียกว่าชำนาญในวสี ชำนาญในการเข้าการออกสมาธิ การเข้าออกสมาธิไม่ใช่เข้าออกประตู เข้าออกสมาธิคือมันยุบลง มันเป็นตัวสมาธิลงแล้วมันขยายตัวออก จิตมันขยายเข้าขยายออก นี่เป็นสมาธิ

พอเป็นสมาธิจนชำนาญขึ้นมาแล้วมันออก ออกวิปัสสนา ออกเห็นกาย เห็นเวทนา ถ้าเห็นกายมันสะท้อนใจมาก มันสะท้อนใจมาก มันสะท้อนตัวมันเอง เพราะตัวมันเองเป็นตัวเห็น แต่ที่นี่เราเห็นด้วยสิ่งที่ตัวแทน เห็นด้วยความคิด ไม่ใช่เห็นด้วยตัวพลังงาน เห็นด้วยความคิดเห็นด้วยตัวแทน พอตัวแทนไปเห็น ตัวจิตมันอยู่อีกตัวหนึ่ง มันก็เลย “เอ๊ะๆ เห็นกายๆ” ว่ากันไป

อธิบายให้เขาฟังเยอะจนเขายอมรับ เพราะเราจะบอกว่า ถ้ามันเป็นอย่างนั้น มันเป็นอย่างนั้นแล้วเราอธิบายส่วนใหญ่แล้ว สัม เปลือกสัม ความคิดเหมือนเปลือกสัม ถ้าเปลือกสัม เราจะบอกเลยนะ เอ็งกินเปลือกสัม กูกินสัม เปลือกสัมมันอร่อย กินไป กูจะกินเนื้อสัม เพราะอะไร เพราะความคิดเรามันเป็นเปลือก ความคิดเรามันมีสัญญา มันมีข้อมูล มันเป็นเปลือก เพราะความคิดเรา คิดแล้วคิดเจ็บปวด คิดต่างๆ

แต่ถ้าเข้าไปถึงตัวสมาธิ มันไม่คิด มันมีพลังงานเฉยๆ มันไม่คิดๆ เพราะมันคิดมันก็ออกมาเป็นเปลือก เราย่อยสลาย คือเราใช้ปัญญาออกจากสมาธิ คือว่าพิจารณาเข้าไปจนมันปล่อยวางเข้าไป ทีนี้ถ้าคนไม่เข้าใจก็ว่านี่เป็นนิพพานอีกล่ะ เพราะคนจิตเป็นสมาธิได้ แต่มันปล่อยเข้าไปขนาดไหนแล้ว ถ้ามันออกรู้ ถ้ามันออกรู้ ออกรู้ใจ เนื้อสัมมันกระทบกับเปลือกสัม คือพลังงานกระทบกับความคิด ความคิดเราเป็นอันหนึ่ง แล้วพลังงานไปกระทบมัน โอ้โฮ! มันเห็นชัดเจนมากนะ เห็นชัดเจนมากมันก็เห็นงาน เห็นการกระทำ นี่วิปัสสนาเกิดตรงนี้

พิจารณากายเห็นกาย นี่พิจารณาจิต จิตเห็นอาการของจิต อาการคือเปลือก อาการคือความคิด ตัวจิตมันเห็น ตัวจิตกระทบ พอตัวจิตกระทบมันจับได้ มันแก้ไขมันได้ มันพิจารณามันไปได้ มันต้องมีเหตุมีผลอย่างนี้ พอมันปล่อย ชั้น ๕ เปลือกสัม ชั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้น ๕ ชั้น ๕ ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ไม่ใช่ชั้น ๕

แต่ทีนี้พอเรา ความคิดเป็นเรา ทุกอย่างเป็นเราๆ มันยึด พอมันยึดขึ้นมามันก็ทุกข์ แก้ไขได้ ทำได้ เพียงแต่มันต้องเป็นจริง ทำจริง รู้จริง แล้วคนรู้จริงเขาจะสามารถคุยกันได้ แต่ถ้าไม่จริงนะ มันก็พูดกันไปนวกแก้วนกขุนทอง ศาสนาเลยเป็นตุ๊กตา เพราะอะไร เหมือนคน หมอการดำรงชีวิตของหมอนะ เขาเห็น เขาเข้าใจเรื่องทางการแพทย์ เขาไม่กินของที่เข้าไปทำร้ายร่างกายเขาหรอก แต่พวกเราไม่รู้เรื่อง อะไรก็ได้ อะไรก็ได้

นี่ก็เหมือนกัน คนที่ภาวนาเป็นเขาจะรู้เลยอะไรผิดอะไรถูก พื้นฐานนะ ถึงว่าเวลาปฏิบัติกัน “ทำไมต้องเป็นอย่างนั้น ทำไมต้องเป็นอย่างนั้น” เด็กมันไม่รู้มันก็คึ้นรนจะเอาแต่

สะดวกสบาย แต่ถ้าเริ่มต้นอย่างนี้ หลวงปู่มั่นพูดอย่างนี้ ต้นคด ปลายตรงอย่ามาพูดกัน ต้นคด ไม่ต้องหวังผล ผลไม่มี ต้นคืออะไร ศีล สมาธิ ปัญญา ต้นคด ปลายมันจะไปไหน หลวงปู่มั่นย้ำคำนี้มาก ต้นให้ตรง แล้วปลูกขึ้นไม่ขึ้นนั่นอีกเรื่องหนึ่ง ต้นให้ตรงก่อน แล้วพยายามรดน้ำพรวนดิน ขยันหมั่นเพียร แล้วมันตรงขึ้นมามันเป็นของจริง เราจะแก้ไข เราจะทำดีของเรา

นี่พูดถึง ศาสนา คุณค่ามันอยู่ที่นี้ ศาสนาคืออะไร ศาสนาคือคำสั่งสอน คือศาสนธรรม ไร่ นี่ศาสนวัตถุ ศาสนบุคลล แล้วตัวศาสนาอยู่ที่ไหน ผู้เห็นธรรมไง ผู้ใดเห็นธรรม ศาสนาอยู่ที่นั่น ผู้ใดเห็นธรรม แล้วตัวธรรมนั้นนะมันเจือจางคนอื่นได้อีกมหาศาลเลย แล้วมันเป็นตัวธรรม เป็นตัวธรรมจริงๆ ไม่ลังเล ไม่สงสัย ทุกอย่างที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ได้ จัดการได้ สรุปได้ จบได้ แต่ถ้าไม่เข้าใจ ลังเลสงสัย ไม่กล้าตัดสินใจเลย

แต่ถ้าเป็นของจริง เพราะอันนั้นมันเหนือโลก เหนือโลกตรงไหน เหนือโลกที่มันไม่มาในวัฏฏะอีกแล้ว มันวิวัฏฏะ มันออกไปจากวัฏฏะ แต่พวกเราอยู่ในโลก อยู่ในวัฏฏะ เพราะแรงขับของจิตมันจะหมุนอยู่ในวัฏฏะ ตายปั๊บ มันก็ต้องไปเกิดพั๊ปปๆ จิตนี้ไม่มีวันวรรคนะ ตายปั๊บ เกิดทันที เกิดในสถานะอะไรเท่านั้นเอง มันจะหมุนไป ใครจะปฏิเสธ ใครจะเชื่อไม่เชื่อ นั่นเรื่องของความเชื่อ เรื่องของความคิดเรา ความจริงเป็นอีกอันหนึ่ง

บางทีนะ บางคนที่เขาต่อต้านมากๆ เราอยากให้เราดับเดี๋ยวนี้เลยนะ แล้วมึงจะรู้เดี๋ยวนี้เลย เพราะมึงเห็นเอง หลวงตาบอกว่า ลมหายใจ สมมุติเราทำความชั่วมาก ทำความชั่วจนไม่ต้องไปผ่านยมบาลนะ ต้องแบบเทวทัต ต้องลงนรกอเวจีเลย มันยังไม่ไปเพราะอะไร เพราะลมหายใจเห็นไหม หลวงตาท่านบอกว่า ลมหายใจยังเข้ายังออกอยู่ มันรักษาสถานะของเราไว้ มันยังอยู่ในตรงนี้ไง ลมหายใจขาดพั๊บ! ทันที แล้วใจดวงนั้นรู้เองหมด ถึงตอนนั้นก็สายไปเสียแล้ว พอถึงตอนนั้นปั๊บกี้ “แหม! ไม่น่าเลย ไม่น่าทำเลย ไม่น่าเลย” แต่ตอนมีชีวิตอยู่นี้ปากแข็ง ปากแข็งนัก เวลาไปถึงตรงนั้นปั๊บน้ำ “ไม่น่าเลย ไม่น่าเลย” เสียใจ เห็นไหม

พระพุทธเจ้าบอกเลย สิ่งใดทำแล้วเสียใจภายหลัง สิ่งนั้นไม่ดีเลย ถึงต้องมีสติ สิ่งใดที่มันเร้าเรา มันต้องการ เราก็ปฏิเสธมัน ปฏิเสธนะ ใครไม่มีความสุขไม่สบาย แต่สุขสบายอย่างนี้ มันสุขสบายโดยวัตถุ มันเสมอกันได้ แต่สุขสบายโดยหัวใจของเรา ถ้ามันเปลื้อง มันทำให้เราพ้นจากสิ่งนี้นะ อยู่ที่ไหนก็ได้ การเกิดและการตายหลอกกัน การเกิดและการตายนี้หลอก เพราะจิตไม่มีวันตาย แต่พอเรา ประสาเรา เราโดนอวิชาครอบงำ คือเราไม่รู้ใช้ไหม เราก็สงสัย เฮ้ย! ภูเขาไป

ไหนดะ กูเกิดที่ไหนดะ กูตายที่ไหนดะ มันก็ยังมีเกิดมีตาย เพราะเราเกิดเราตาย สวรรค์ในอกนรกในใจ ถ้าไปอีกที่หนึ่ง

แต่ถ้ามันจบแล้ว สภาวะนี้ คือนิสภาวะเดิมของเขา ร่างกายคือธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ มันก็คือนิสภาวะเดิมของเขา จิตนี้ออกจากร่างไป เห็นไหม สอุปาทิเสสนิพพานคือพระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ พอออกจากร่างไปก็อุปาทิเสสนิพพาน คือธรรมชาติล้วนๆ ไม่มีร่างกาย ไม่มีความคิด เข้ามาผูกพันอีกแล้ว มีอยู่ในสถานะของมัน ไม่มีอะไรมาผูกพันกับมันอีกแล้ว

แต่เราไม่เป็นอย่างนั้น ลองตายสิ ลองบอกจะตายสิ สมบัติยังไม่ได้โอนเลย ใจโน้นก็ยังไม่ได้แบ่ง ใจนี้ก็ยังไม่ได้ทำ ตายไปพร้อมกับขันธ ๕ ตายไปพร้อมกับข้อมูลใจ ข้อมูลของเราคือขันธ ๕ ใจใหม่ คือความคิด คือสมบัติที่เรามีใจ มันก็ตายพร้อมกับเรา พอตายไปพร้อมกับเรา สิ่งนี้คือบุญกุศล มันบุญกุศลนะ ถ้าสิ่งนี้มันก็ไปเกิดอีก เพราะมันมีข้อมูลของมัน

แต่เวลาสิ้นกิเลสไป ตัวนี้มันขาดแล้ว ขาดมี ขาดแบบบริหารมัน แต่เป็นเศษส่วนเศษทิ้งคือมันขาดตั้งแต่ตอนบรรลुरुธรรมนั้นนะ ตอนบรรลुरुธรรมคือมันขาด เวลากิเลสขาดคั้งแขนขาด เราตัดแขน เราจะรู้ว่าแขนเราขาด เราจะตัดแขน เราไม่รู้ใหม่ที่เราตัดแขนขาด แล้วเวลาขาดจากใจไม่รู้ได้อย่างไร เวลากิเลสมันขาด ถ้าใครไม่รู้ว่าเป็นกิเลสขาด แสดงว่าไม่มีกิเลส แสดงว่าไม่ขาด แสดงว่าคิดเอา

แต่เวลากิเลสขาดคั้งแขนขาด คำนี้มันอยู่ในพระไตรปิฎกหมดเลย แต่พอเราปฏิบัติสิเราไปรู้ไปเห็นเข้านะ อืม! อืม! มันมีบอกอยู่แล้วในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าบอกไว้หมดแล้ว แต่เราไม่รู้ไม่เห็น เวลาไปอ่านมันก็ อืม! ต้องเป็นอย่างนั้นๆ มันไม่จริง แต่พอเป็นจริงปั๊บ พอเปิดตำราดู อ้อหืม! ถึงบอกว่าพระไตรปิฎกไม่ผิดเลย มันผิดเพราะกิเลสเรา เราตีความ เราเอาความเห็นเราเข้าไปอ่าน เราตั้งธงไว้แล้ว ทุกคนมีกิเลสคือธง มันตั้งไว้เลย ต้องเป็นอย่างนั้นๆ มันจะให้เข้ากับธงเราไป ถ้าผิดจากธงเรา “เอ! พระไตรปิฎก สงสัยลอกมาผิด” มันยังว่ามันถูกอยู่นะ มันว่าพระไตรปิฎกผิด

ปูพื้นฐานเรื่องพื้นฐานใจ มีอะไรว่ามาใหม่ ใครมีอะไรว่ามา

ไปเปิดหนังสือไม่เจอนะ เพราะหนังสือมันเป็นตัวอักษร เราทำความเข้าใจนะ ใจนี้มันอยู่นี่ให้ถามเลยละ

ถาม : กคหมายความว่าอย่างไร กคอะไร

หลวงพ่อบอก : ใ้ฉันเรยกตัวอย่าง เรยกตัวอย่างว่าโดยธรรมชาติของมัน ตัวตนเรานั้นก็ธรรมชาติของมันใช่ไหม ตัวตนมันไม่ยอมใครหรอก แต่ว่าการกค ก็กคด้วยสติ เราตั้งสติไว้ เราตั้งสติไว้เรที่ตั้งสติ พอตั้งสติกำหนดพุทโธๆ ไป มันกคไม่ได้

คำว่า “กค” นะ ที่ไหนมีแรงผลักดัน มีแรงกคต้องมีแรงต้าน มันโดยธรรมชาติ ที่ไหนมีการกค จึที่นั่นจะมีการต่อต้าน นี่เรที่ตั้งสติไว้เราเปรียบเทียบกับกคว่าเหมือนกับกค แต่ไม่ได้กค ถ้ากคผิดหมด ตั้งสติไว้ หลวงตาพูดอย่างนี้นะ ความคิดเรา กิเลสเราอย่างกับคลื่นล้นฝั่งเลย สติสามารถกั้นได้หมดเลย

ทุกคน ทางวิทยาศาสตร์จะคิดเลยว่าจิตนี้เร็วกว่าแสง ความคิดนี้เร็วมาก แล้วอะไรจะไปทันมัน ทุกคนคิดอย่างนั้นหมดนะ ทุกคน ความคิดเราเร็วกว่าแสงนะ เอ็งคิดถึงอเมริกาสิ ถึงแล้วคิดถึงอเมริกาพับ! ขึ้นภาพหมดเลย นั่งอยู่นี้คิดได้หมดเลย แล้วจะเอาอะไรไปหยุดมัน

สตินี้หยุดได้ หยุดไง หยุดคือเรที่ตั้งสติ เรที่ตั้งสติ เราฝึก ใหม่ๆ จะหยุดไม่ได้หรอก เรที่ตั้งสติไปเรื่อยๆ ทุกอย่างพอตั้งสติ มันตั้งสติ แล้วถ้ามีเหตุมีผลมันหยุดได้หมด

สติ มหาสติ มันจะมีกำลัง มีความเร็ว เร็วกว่าแสง เร็วกว่าความคิด เร็วกว่าทุกอย่าง แต่เริ่มต้นไม่เร็วกว่า ช้ากว่าเยอะ เพราะสติกว่าจะรู้ตัว มันคิดไปหลายรอบแล้ว จากที่มันไม่มีกำลังเลย แต่มันอยู่ที่การฝึกใจ อ้อ! คราวนี้แพ้อีกแล้วนะ เอาใหม่ ตั้งสติดีๆ ตั้งสติ ตั้งสติ แล้วพยายามกำหนด มันพัฒนาการของมัน สติ มหาสติ สติ อัตโนมัตติ สติมันพัฒนาได้

สติ สติคืออะไร สติเกิดจากจิต แต่ไม่ใช่จิต ถ้าสติเป็นจิตนะ เรานั่งอยู่นี้มีจิตหมด มีความรู้สึกหมด แล้วสติมันอยู่ไหนล่ะ สติเป็นเรา เพราะเรามีจิตวิญญาณอยู่นี้ใช่ไหม สติมันเกิดจากการฝึก สติเกิดจากจิต ถ้าสติเป็นจิต พระพุทธเจ้าจะต้องบอกว่าสติกับจิตเป็นอันเดียวกัน สติเป็นสติ จิตเป็นจิต

พอจิตเป็นจิต ที่นี้สติมันก็เป็นนามธรรม มันไม่มี ถ้าเราไม่ฝึก มันไม่มีหรอก มันก็เป็นธรรมชาติของมัน ที่เรามีกันอยู่นี้ เราบอกเลย โดยสามัญสำนึกนะ โยม พวกคุณหัดสัทธิสมาธิ มีสติอยู่แล้ว มีสมาธิ หมายถึงว่า คำว่า “สมาธิ” ถ้าไม่มีสมาธิ มันจะเป็นเด็กสมาธิสั้น เด็กสมาธิสั้นจะครองตัวเองไม่ได้ แต่เรามีสมาธิ แต่เป็นสมาธิของปุถุชน

ทีนี้พอเราจะทำสมาธิบ่อยครั้งเข้า กัลยาณปุถุชน เขาเรียกปุถุชน กัลยาณปุถุชน ตั้งสติแล้ว ฝึกขึ้นมา มันเป็นกัลยาณปุถุชน คำว่า “กัลยาณปุถุชน” มันจะทำสมาธิได้ง่าย ถ้าปุถุชนคนหนามัน ทำสมาธิได้ยาก ทำดูๆ ไถๆ ทุกข์ๆ ยากๆ แต่ฝึกบ่อยครั้งเข้าๆ ความฝึกบ่อยครั้งเข้า มันบ่อยครั้งเข้า มันเห็นโทษไหม ทำไมถึงเป็นสมาธิได้ดีขึ้น ทำไมถึงเป็นสมาธิได้ยาก

เป็นสมาธิดีเพราะเรามีสติ เพราะเราเห็นโทษของมัน รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร สมาธิ จิตของคนมันพร่อง มันอยาก ความคิดมันอยากได้รส อยากรู้เสียง อยากรู้รส อยากรู้กลิ่น มันอยากหมด พออะไรมา มันก็ตะปบตลอด พอเราตั้งสติ เราเห็น มิ่งตะปบ มิ่งก็ตะปบทุกทีๆ เห็นโทษของมัน มิ่งยังไว้สติ อย่าลื อย่า พอลยา อย่างมันเห็นโทษ ฝึกบ่อยๆ จน เห็นโทษ

รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ถ้าเป็นกัลยาณปุถุชน มันจะ ตัดรูป รส กลิ่น เสียง ไม่ใช่จิต ไม่ใช่ความรู้สึกของเรา มันแยกเลย พอแยกปั๊บมันก็เป็นเอกเทศโดย ธรรมชาติของมัน โดยธรรมชาตินะ แต่ถ้าสติไม่ทันมันก็ไปอีก นี่ฝึกบ่อยๆ ครั้ง

ปุถุชน สมาธิของปุถุชนมีอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถที่จะใช้สร้างโศคาปัตติมรรคได้ พอมัน เป็นกัลยาณปุถุชน มันควบคุมตัวเองได้มาก มันทำสมาธิได้ง่าย เราจะเปรียบเทียบวุฒิภาวะของจิต ตลอด วุฒิภาวะของจิตต่ำ วุฒิภาวะของจิตสูง พอสูงขึ้นมาเป็นกัลยาณปุถุชน มันควบคุมใจมันเอง ได้ มันตั้งมั่น จิตตั้งมั่น

จิตตั้งมั่น จิตเป็นเอกัคคตารมณ์ ถ้ามันออกไปเห็นกาย ออกไปเห็นกาย นั่นคือโศคาปัตติ มรรค โศคาปัตติมรรค โศคาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล มรรคแต่ละขั้นไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกัน เพราะโศคาปัตติมรรค มันเหมือนตึก ๔ ชั้น ตึกชั้นที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ตึกชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ ต้องไม่เหมือนกัน ต้องแตกต่างกัน เพราะมันชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ มันจะเหมือนกันได้อย่างไร เพราะ ตึกชั้นที่ ๑ มันไม่มีบันไดขึ้น ตึกชั้นที่ ๑ จะขึ้นไปตึกชั้นที่ ๒ มันต้องเป็นบันไดขึ้นไป นี่โง โศคา ปัตติมรรค โศคาปัตติผลโง มันถึงแตกต่างกัน

ทีนี้คำว่า “จิต” เวลาเราคุยกัน ผู้ปฏิบัติใหม่จะทุกข์ยากตรงนี้ โอ๊ย! มันเร็ว แล้วทุกคนเร็ว จนคิดว่าตัวเองไม่มีความสามารถจะยังมันได้นะ แต่ถ้าเราทำสติขึ้นมา เร็วขนาดไหน สติปัญญา เราเร็วกว่า ไม่เร็วกว่า เอมันอยู่ไม่ได้ สติปัญญาเราจะเร็วกว่าความคิดเรา แล้วเอาความคิดอยู่ใน อำนาจของเราได้ พอเราเอามันอยู่ในอำนาจของเราได้ปั๊บ มันก็จะตั้งมั่นขึ้นมา

ฟังอย่างนี้ท้อใจไหม ท้อใจมาก แต่ครูบาอาจารย์เราก็อำมาอย่างนี้เหมือนกัน ต้องสู้กันมา
 อย่างนี้ ต้องสู้กันมา มรรคเกิดจากเรา ทุกอย่างเกิดจากเรา ทุกอย่างเกิดจากจิต แล้วพอถึงที่สุด
 มหัสัจจระยด้วย ถึงที่สุดแล้วสติกับจิตเป็นอันเดียวกัน พระอรหันต์อัตโนมัติหมด เป็นอันเดียวกัน
 เลย เพราะมันจะไปรวมอยู่ในธรรมชาตินั้น แล้วพอธรรมชาตินั้นจะเคลื่อนไหว มันกระเพื่อม นี่ไง
 ที่ว่าจิตกระเพื่อม จิตออกสู่ ครูบาอาจารย์ท่านบอกตัวสังขารแสดงธรรมไม่ได้ ตัวสังขารแสดง
 ธรรมถึงต้องมาที่ขั้น ๕ ที่นี้พลังงานนั้นมาที่ขั้น ๕ มันจะต้องมโนสัญญาเจตนาหาร มนสมุหิปี
 นิพพิทุทติ มโนคือการทำลาย ใจ จิตโดนทำลายหมดแล้วถึงเป็นนิพพาน แล้วไม่มีแล้วจะเอาอะไร
 สืบต่อ

อาหาร ๔ ในวิญญะ อาหาร ๔ พระไตรปิฎกเน้นคำว่า “อาหาร ๔” อาหารของมนุษย์อาหาร
 ของเทวดา วิญญาณาหาร อาหารของพรหม ผัสสาหาร มโนสัญญาเจตนาหาร เราก็มາตีความว่า มโน
 คือเจตนา มโน

มโนวิญญาณปิ นิพพิทุทติ มโนสมุหุเสปี นิพพิทุทติ มโนทำลายไปแล้ว

ว่าพระอรหันต์มาได้อย่างไร พระอรหันต์มีไม่มี

มาได้ เป็นไปได้ พุดไปจะเป็นนิยายวิทยาศาสตร์

กดไว้ คำว่า “กดไว้” เราเปรียบเทียบ เราตั้งสติไว้ ทำไว้ กด เพราะตัวคนเรา เราที่ไม่เป็น
 สมานเพราะตัวคนเรา ทิฏฐิเรา จะว่าอย่างนั้นเลย ทิฏฐิ ภูแน ภูแก่ง ภูรู้ ภูยอด ภูเยี่ยม มิ่งทำ ไปเถอะ ภู
 เป็นกลาง ภูเชื่อพระพุทธเจ้า เชื่อธรรมะ ก็ทำไปๆ

เราไปหิบบของร้อนมันก็ร้อน ไปหิบบของเย็นมันก็เย็น ถ้าเราไปหิบบอารมณ์ที่ร้อนมันก็
 ร้อน ร้อนแล้วมิ่งเซ็ดใหม่ แล้วมิ่งไม่เปลี่ยนแปลง ทำไมมิ่งไม่สร้างอารมณ์ที่เย็นบ้างละ พอมัน
 หิบบอารมณ์ที่เย็น อืม! มันแตกต่างกัน เว้ย มันก็จะมีทางเลือก การแสวงหา การปฏิบัติไป หลวงตา
 ท่านพูดอย่างนี้ละ ท่านบอกการปฏิบัติไปเหมือนเก้าอี้ดนตรี ถ้ากิเลสมันนั่ง ทุกข์มาก ปฏิบัติไป
 แล้ว โอ้โฮ! หัวนี้ไถไปเลย แต่ถ้าปฏิบัติแล้วมันดีนะ ธรรมะนั่งนะ โอ้โฮ! วันนี้นั่ง สบายมาก
 เห็นไหม นี่ไง ตัวเรานี้แหละ ใจเรานี้เก้าอี้ดนตรี บางวันก็กิเลสมันนั่งอยู่เต็มกันเลย บางวันก็
 ธรรมะนั่งอยู่เต็มกันเลย แล้วเราจะเอาใครมานั่งละ ก็อยู่ที่เราหิบบนี่ไง อยู่ที่เรานั่งนี่ไง ทำไปเรื่อยๆ
 คุณค่าตรงนี้นะ

จริงอยู่นะ วิชาชีพก็สำคัญ ศาสนาพุทธ ศาสนานะ คนเรามันจะมีคุณค่าก็เพราะผลของงาน
งานของโลก งานทางธรรม งานทางโลกนะ ถ้าพูดถึงทางโลก ถ้ามีงานทางเศรษฐกิจ รัฐบาลตั้ง
งบประมาณมาแจกได้หมด ก็องงานทางโลกเขาเจอจางกันได้ ช่วยเหลือกันได้ เจ็บไข้ได้ป่วยก็
โอ้อๆ เลย เวลาทุกข์ โอ้อไหม

อันนี้มันเป็นเรื่องอริยทรัพย์ ทรัพย์ภายใน ไม่มีใครปล้นจี้ได้ เอาเป็นอะไรมาปล้นก็ไม่ได้
ของในบ้านไม่ต้องปล้นหรอก เขาหลอกหน่อยเดียว ๑๘ มงกุฎมาหลอก เขียนเช็คให้เขาเลย ไม่
ต้องปล้นหรอก เซ็นให้เลย

สมบัติอันนี้มันมีได้ ทำได้ เพราะเรามีหัวใจนะ เรามีสิทธิเท่ากัน เพราะเราเกิดมาเรามีชีวิต
ชีวิตนี้สิทธิเท่ากัน แล้วใครจะมีความมูมานะ มีความจงใจ ความมูมานะ ความจงใจนี่คืออำนาจ
วาสนา คือบารมี บารมีของคนคินะ เขาจะมีความเพียรความหมั่น แล้วเขาทำของเขา แต่ถ้าเรา
บารมีอ่อนนะ ทำเยาะๆ แะๆ ไม่ไหว ท้อแท้ แล้วมันมาจากไหน พันธกรรมทางจิต มาจากการ
สร้างมา สิ่งที่เกิดสิ่งนี้นึก เราสร้างมาเองหมด สิ่งที่เป็นไปของเรา เราทำมาทั้งนั้น มันถึงเป็นนิสัย
อย่างนี้

ลูกเรา เราพยายามจะอบรมให้ดีๆ ถ้าเป็นสหชาติ เขามาดี เขาจะไปพรวดๆ เลย ถ้าเขา
มานะ เขามาของเขาอย่างนั้น นี่สิ่งแวดล้อมที่ดี แต่เขาก็อยู่ของเขาอย่างนั้น เลี้ยงลูกเลี้ยงได้แต่กาย
ดีเอ็นเอ กรรมพันธุ์ ไปตรวจดี ของพ่อแม่หมดเลย นิสัยละ ร่างกายนี้ไปตรวจ กรรมพันธุ์ของพ่อ
แม่หมดแหละ แต่จิตของเขานะ มันมีนะ มันมีอยู่ในพระไตรปิฎกเยอะมาก ที่ผลัดกันเกิด ผลัดกัน
มา มันมีของมันอยู่ มันมีเวรมีกรรมต่อกันมา สายบุญสายกรรม แต่พูดอย่างนี้ไม่ใช่พูดให้ไปถูก
เหยียดหยามกัน ไม่ใช่ พูดถึงข้อเท็จจริง แต่เวลาพูดในปัจจุบันนี้ พ่อแม่ของเราก็คือพระอรหันต์
ในบ้าน เราได้ชีวิตมาจากพ่อแม่ พ่อแม่นี้มีบุญคุณมาก เพราะในโลกนี้นะ ไม่มีสมบัติอะไรมีค่า
เท่ากับชีวิตมนุษย์ ไม่มีสมบัติอะไรเลยมีค่าเท่ากับชีวิต จะมีเงินทองมากขนาดไหน เพราะเรามี เรา
ถึงเป็นเจ้าของมัน เพราะเรา เพราะมีชีวิต สมบัติทุกอย่างถึงเป็นของเรา ชีวิตตายไปบ๊ีบ สมบัติเป็น
สมบัติสาธารณะ ไม่ใช่ของเรา ชีวิตนี้สำคัญมาก เพราะมีชีวิต

เวลาโยมทุกข์โยมยาก มันจะมีเหตุการณ์วิกฤติขึ้นมา บอกว่านั้นมันของแถม คุ้มอยู่ คุ้ม
ยังอยู่ คุ้มทำได้ ชีวิตเรายังอยู่ ทำดีก็ได้ ทำชั่วก็ได้ สิ่งที่ได้มาของแถมนะ แต่ให้แถมสิ่งที่ดีเถอะ แถม
สิ่งที่ดีๆ แล้วมันจะวิกฤติ มันจะเป็นอย่างไร ช่างหัวมัน

พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของคุณ พ่อแม่ไม่ใช่เป็นพระอรหันต์สาธารณะ เพราะพ่อแม่เรา โจร เราเป็นโจร แต่เรามีลูกขึ้นมา ลูกก็ต้องเคารพพ่อแม่ ถึงพ่อแม่จะเป็นโจร แต่ก็หาเลี้ยงมีง ให้อชีวิตมา อันนั้นเราเคารพด้วยความกตัญญูว่าพ่อแม่เรา

แต่พ่อแม่เราดี พระอรหันต์ของคุณ คือกี่สิ่งที่ดี ถ้าพ่อแม่ของเรามีความผิดพลาดก็คือพ่อแม่เรา กรรมของเราเป็นอย่างนี้ ไม่ใช่พ่อแม่เราเป็นโจร คุณไม่เอาพ่อแม่กู อ้าว! ก็เกิดมาแล้ว ปฏิเสธได้อย่างไร นี่ไง พระอรหันต์ของคุณคือให้อชีวิตเรามา

เมื่อก่อนเราไม่ยอมรับนะ เราบอกพ่อแม่นี้เป็นพรหมเท่านั้น แต่อันตรียกรรม ฆ่าพ่อแม่ อันตรียกรรม ฆ่าพระอรหันต์ อันตรียกรรม เราถึงยอมรับว่าพ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของคุณ ฆ่าพระอรหันต์เป็นอันตรียกรรม ฆ่าพ่อแม่เป็นอันตรียกรรม ทำให้สงฆ์แตกแยกเป็นอันตรียกรรม กรรมที่หนัก ฉะนั้น พ่อแม่ถึงมีบุญคุณมาก

พ่อแม่ของเราดีก็เยอะ แต่ถ้าพ่อแม่เรามีความบกพร่องบ้าง ก็พ่อแม่ ก็เกิดกับพ่อแม่มาแล้ว คือปฏิเสธไม่ได้ ก็เกิดมาแล้ว นี่พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของคุณ ชีวิตนี้สำคัญ ที่นี้พอเกิดมาแล้วเราจะแก้ไขอย่างไร เราจะทำอย่างไร นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

นี่การปฏิบัตินะ ถ้าเราทำใจเราจนถึงที่สุดนะ นี่สมบัติของเราเลยละ สมบัติอันนี้ จะอย่างไรก็แล้วแต่ ความตายรออยู่ข้างหน้า แล้วจะเอาอะไรเท่านั้นเอง คิดเอา เท่านั้นแหละ ความตายรอเราอยู่ข้างหน้า แล้วเราโง่หรือเราฉลาดละ

ถ้ายังโง่อยู่ก็ซกๆ นี่แหละ หาให้มันๆ ไม่ได้หาให้เรานะ หาให้มัน แต่ถ้าฉลาดนะ หาให้เรา หาให้เรา หาให้ใจ แต่ถ้าโง่หาให้มัน ไม่ใช่ของเราหรอก อ้าว! โง่ก็เลือกเอา ฉลาดก็เลือกเอา ถ้าฉลาดนะ หาให้เรา ข้างนอกก็ข้างนอก ไม่เกี่ยว หาให้เรา หลวงตาสอนว่า เกิดมาคนมี ๒ ตา ตาหนึ่งคือวิชาชีพทางโลก ตาหนึ่งคือสมบัติธรรม คนเรามี ๒ ตา มี ๒ มิตติ มิตติหนึ่งเราต้องมีอาชีพ มิตติหนึ่ง ชีวิตเรา ใครจะเข้มแข็ง ใครจะแก่กล้า

ที่นี้เพียงแต่เรา มิตติหนึ่งเป็นธรรม อยากมาอยู่กับธรรม พออยู่กับธรรมจริงๆ ก็ไม่ไหว เพราะอะไรรู้ไหม ใจมันไม่ไหว อยู่อย่างนี้ ใครคิดว่าบวชพระสะดวกนะ ทุกคนคิดเลย บวชพระสบาย พระไม่ต้องทำงาน

พระมันทุกข์ กินมาก มันก็อยาก โยมเที่ยว มันก็อยากไป ใครคิดว่าบวชพระสบาย แล้วทำไมพระมันตีกกันหมดละ บวชพระสบาย บวชพระสบาย มาบวชดูบ้าง มาบวชดูบ้าง ชังตัวเองไว้ที่นี่ แต่หัวใจมันอยากจะไป มันคืนอยู่นี่ โธ่! บวชพระสบาย

บวชพระถึงว่าต้องมีบุญไง ชังมันไว้ ร่างกายอยู่นี่ แต่หัวใจละ โธ่! ยิ่งมาเล่าให้ฟัง ยิ่งอยากออกไปทั้งนั้นนะ อยากจะไปรู้อยากจะไปเห็นกับเขา แต่มันไปไม่ได้ ที่อโคจร ภิภุไปที่อโคจรไม่ได้ เป็นอาบัติ สิ่งที่มีนเป็นอโคจร ไม่ควรไป แม้แต่พระพุทธเจ้าบัญญัติเอาไว้แล้ว แต่เดี๋ยวนี้โลกมันเป็นอย่างไรไง มันพลิกกลับกันหมด

เมื่อก่อนพระเรามีเรื่องกัน บอกว่าจะไปฟ้องยูเอ็น โอ้โฮ! เราฟังแล้วเสร้านะ เพราะยูเอ็นคือคฤหัสถ์ พวกเราหัวโล้น เอาเรื่องของหัวโล้นๆ ไปฟ้องหัวดำๆ ถ้าเรามีปัญหากันมันก็ต้องเปิดพระไตรปิฎกสิ ธรรมวินัยต่างหากตัดสินพวกเรา ไม่ใช่สิทธิมนุษยชน ไปฟ้องยูเอ็น แล้วยูเอ็นมันตั้งศาสนาให้มึงหรือ โอ้โฮ! พระคิดได้อย่างนั้นนะ

สิทธิมนุษยชน ใช่ สิทธิมนุษยชน เรามีสิทธินับถือศาสนาอะไรก็ได้ แต่ในเมื่อเรานับถือศาสนาพุทธ เราต้องยอมรับกติกาศาสนาของพระพุทธศาสนา ถ้าไม่ยอมรับพระพุทธศาสนาก็ออกไปจากชาวพุทธไปนับถือศาสนาไหนก็ได้ นั่นคือสิทธิมนุษยชน สิทธิของมนุษย์ ไม่ใช่สิทธิของศาสนา พระพุทธศาสนา คริสต์ศาสนา ศาสนาอะไรก็ได้ เอ็งนับถือศาสนาอะไร เอ็งก็ต้องทำตามข้อกติกาศาสนานั้นจริงไหม ถ้าไม่อย่างนั้นเอ็งก็อย่านับถือสิ เอ็งออกจากศาสนิกนั้นได้ แต่เอ็งก็นับถือศาสนาแล้ว จะให้ศาสนาทำเพื่อกู ทำให้เหมือนกูคิด มึงก็ตั้งศาสนาใหม่สิ

เราเห็นเขาทะเลาะกันนะ เราก็นั่งดู คนคิดได้อย่างนี้เว้ย แล้วทำไมผู้ปกครองไม่แย้งกลับไปอย่างที่เรา สิทธิมนุษยชนก็ถูก สิทธิมนุษยชน ไม่ใช่สิทธิของภิกษุ ในเมื่อภิกษุยอมรับเข้ามาแล้ว บวชเข้ามา ยอมรับธรรมวินัยแล้ว แล้วมึงจะมาแข็งข้อทำไม มึงเข้ามาทำไม มึงก็ออกไปสิ ก็จบ นี่เข้ามาแล้วจะมาป่นปวน

พอมันมีเหตุการณ์ปั่น ปัญญา มันจะหมุนเลย มันเห็นช่องออก มันเห็นความถูกความผิด แต่ฝ่ายบริหารเขาไม่มีตรงนี้ไง สิทธิมนุษยชนก็ยอมรับสิทธิมนุษยชน ใช่ สิทธิมนุษยชน ยอมรับ แต่สิทธิของภิกษุมันไม่เหมือนกัน จะอ้างซ้อนได้อย่างไรว่าเราเป็นพระด้วย เป็นประชาชนด้วยได้ หรือ ได้หรือเปล่า

ถ้าเราเป็นประชาชนนะ สิทธิมนุษยชน ได้ใช้ใหม่ นี่เรามาบวชพระ อ้าว! เอ็งก็สึกออกไป สิทธิมนุษยชนเต็มตัวเลย

คิดกันไม่ออก เวลาปัญหาเกิด ถ้าไม่มีหลัก คิดไม่ทัน แล้วไปยอมรับไง โห้! คุณ วิกฤตติการ ของคราวนี้ใครเป็นคนทำ เจ้าของทฤษฎีทำทั้งนั้นนะ เจ้าของทฤษฎีที่มาบังคับพวกมึงทำทั้งนั้นเลย ถ้าเป็นพวกเรามันกระที่บตายเลย เวลาเป็นพวกมัน มันช่วยกัน

โลก เรื่องของโลกเป็นอย่างนั้นนะ ถ้าเรื่องของธรรม ธรรมะไม่มี อย่างที่พูด มนุษย์เท่ากัน สิทธิเท่ากัน ทุกอย่างเท่ากัน โลก ความคิดของโลก เราถึงบอกบ่อย เวลาเขามาปรึกษา บอกมนุษย์ มีกิเลส เดียวก็ดี เดียวก็ชั่ว มันจะคุมใจตัวเองไม่ได้ตลอดไปหรอก ในเมื่อยังเป็นปุถุชน เราไม่เคยไว้ใจเลย ทางโลกเขาบอกว่าสัตว์หน้าคนไว้ใจมันไม่ได้

เราบอกสัตว์หน้าคนมันรักเจ้านายมันนะ มนุษย์นี่แหละไว้ใจไม่ได้ กิเลสในหัวใจของคน มันจะฟูเมื่อไหร่ มันจะเป็นเมื่อไหร่

ฉะนั้น ใช้นี่มันเรื่องของเขา ถ้าเรื่องของเรา พระพุทธเจ้าสอนตรงนี้ ชนะตน ชนะตน ถ้าเรา ชนะตนเองได้ มีคุณค่ามากกว่าชนะกองทัพหลายๆ กองทัพคุณด้วยล้าน คุณด้วยพัน เพราะการ ชนะทางโลก มันกลับไปรวมพล พอถึงกาลเวลามันพลิกแพลงได้ ชนะตนแล้วจบ แล้วชนะยาก ที่สุด

กองทัพเวลาเขาเกิดปัญหากัน เขามีฝ่ายเสีย เขามีฝ่ายทุกๆ ฝ่าย ของเราเวลาสู้กับกิเลส เรามี เราคนเดียว แล้วมรรค ๘ สติปัญญาเกิดอย่างไร สร้างอย่างไร สู้อย่างไร ชนะตนเองชนะตรงนี้

นี่พูดถึงว่าตัวตนกคอย่างไร

การกค บางทีเวลาเทศน์ เวลาเทศน์เหมือนกับสร้างหนังสือคดีเรื่องหนึ่ง คือต้องสร้างภาพ ให้เห็น การว่าทฤษฎีมานะ ทฤษฎีมันเกิดขึ้นมาต้องเอามันลง เราก็พูดถึงว่ากคมันลง แต่การกคลงมัน เป็นบุคลาธิษฐาน แต่เวลาปฏิบัติจะไปกคอะไรอย่างนี้ มันเป็นการแบบว่าไม่เป็นธรรม มันต้องให้ เป็นข้อเท็จจริง มันจะเป็นของมัน

ที่นี้พอเราตั้งสติไว้ สติมันจะกั้นไว้ สติมันเหมือนกับเขื่อน มันจะกั้นน้ำไว้ น้ำคืออะไร น้ำ คือคุณธรรม คือความรู้สึกรู้สึก คือความสุข พอมันขึ้นมา เราบอกพุทโธเหมือนนาโนนะ นาโน เล็ก

ที่สุด แล้วส่วนย่อย แล้วถักทอขึ้นมาเป็นวัตถุ พุทโธๆ นาโน พุทโธๆ สะสม พุทโธๆ สิ่งเล็กๆ
 ที่สุดแต่มีประโยชน์ที่สุด สิ่งที่เกิดขึ้นที่เร็วที่สุดคือใจ แล้วนั่งที่สุด เอาสิ่งที่เร็วที่สุดนั่งได้ เป็น
 ประโยชน์ได้ โอ้โฮ! มหัศจรรย์นะ ถ้าภาวนาเป็นนะ สนุกมาก มันมาก ข้างในมันจะสู้กัน โอ้โฮ!
 สนุกมาก ถ้าภาวนาเป็น ถ้ายังไม่เป็น ล้มลุกคลุกคลาน ทุกข์หน่อยหนึ่ง ถ้าทำได้นะ สมบัติอันนี้
 โอ้โฮ! หาได้นะ

มองไปในโลกแล้วไม่มีอะไรมีค่าเลยละ ไม่มีหรอก แร่ธาตุ จริงตามสมมุติ โลกเขาสมมุติ
 ว่าจริงก็จริง โลกสมมุติขึ้นมาจริงตามสมมุติ จริงๆ มีจริงๆ พุดอย่างนี้ “พระก็ใช้สตางค์นะ
 สตางค์ทั้งนั้นนะ ถ้าบอกไม่จริง ใช้มันทำไม” แต่มันจริง จริงได้ระดับหนึ่ง แต่สัจธรรมจริงกว่า
 แล้วจริงข้ามภพข้ามชาติ เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ให้พ่อแม่หูตาสว่าง เวลาตายไป พ่อแม่ไปเกิดเป็นเทวดา
 เป็นอินทร์ เป็นพรหม เลี้ยงต่อๆ ไปหลายๆ ภพ หลายๆ ชาติ เลี้ยงเฉพาะชาตินี้ไง

เรื่องนี้มันมummong เขาจะบอก เจ้าชายสิทธัตถะทำไมสละลูกสละเมียมา เห็นแก่ตัว

ถ้าไม่สละลูกสละเมียมาจะมีพระพุทธเจ้าไหม มันต้องมีต้นทุนไง เวลาสละออกไปแล้ว
 เป็นพระพุทธเจ้า กลับไปเอานางพิมพาเป็นพระอรหันต์ กลับไปเอาพระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระ
 อรหันต์ กลับไปเอาสามเณรหุล เป็นพระอรหันต์หมดเลย แล้วถ้าไม่มีพระพุทธเจ้า ใครจะไป
 เอา ก็กอดคอกันอยู่นั่นนะ อยู่ในวิภวภูเข้านั่นนะ ก้วนเวียนกันอยู่นั่นนะ

เวลาจะออกมา สังคมก็รับกันไม่ได้ “เห็นแก่ตัว พระเป็นลูกตุ้มสังคม พระเอาเปรียบสังคม
 พระไม่ทำมาหากิน ใช้แต่สมบัติของโลก”

เอาหอมมาไถนาสิ หมอนนะ หมอมึงก็รักษาคนไข้ไหม แล้วกฎหมายมันก็รักษา นี่ไง
 วิชาชีพไง พระก็ศีลธรรมจริยธรรมไง รัฐบาลลงทุนขนาดไหนเพื่อจะให้คนเป็นคนดี แล้วพระที่
 ทำอยู่นี้ไม่มีงบประมาณเลย พระหาเอง

เวลาพระทำดีมันไม่บอกนะ เวลาพระเพื่อทาน เพื่อกุศล เพื่อให้คนมีวุฒิภาวะ เพื่อให้คน
 เข้มแข็งขึ้นมา มันไม่บอกเลยว่าพระลงทุนนะ มันบอกพระเป็นลูกตุ้มสังคม นี่คนเรา กิเลสเวลา
 มันมummongของมัน

หลวงตาเวลาท่านสร้างสถานีวิทย์ แล้วคนได้ฟังแล้วมันเปลี่ยนอุดมการณ์ เปลี่ยนความคิด
 จากคนที่ไม่ดีแล้วดีขึ้นมา ขนาดทำขนาดนี้เขายังดิติดยน เขายังดิฉินนิทา ลงทั้งเงิน ลงทั้งทุกๆ

อย่าง เทคโนโลยีทุกอย่างเพื่อใคร ก็เพื่อหัวใจของคน เพื่อหัวใจของคน ให้หัวใจของคนมันรับรู้
ให้หัวใจของคนมันเปลี่ยนแปลง

แล้วรัฐบาลตั้งงบประมาณมาแล้วก็กินๆ ใ้อัเราทำๆ “พระเป็นลูกคู่้มตั้งคม พระเอา
เปรียบตั้งคม”

นี่แล้วแต่มุมมองของคนนะ เอวัง